

Denumire proiect	Imprumut pentru dezvoltarea sectorului social în România
Regiune	Europa și Asia Centrală
Sector	Asistență socială; Piața muncii și ocupare; Pensii și asigurări sociale
Cod identificare proiect	ROPE 8783
Imprumutat(i)	GUVERNUL ROMANIEI
Agenzie de implementare	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale (MMSS) Str. Dem. I Dobrescu 2, București, România Persoană de contact: Dl. Constantin Olteanu Tel: 401-315-27-42 Fax: 401-3153-54-56 Email: Colt@Mmss.ro
Categorie de mediu	C
Data pregătirii PID	20 martie 2001
Data preconizată a autorizării evaluării	16 martie 2001
Data preconizată a aprobării Băncii	19 iunie 2001

1. Context național și sectorial

În cadrul strategiei sale pe termen mediu în vederea aderării la UE, Guvernul a elaborat o strategie pe mai mulți ani de protecție socială susținută de Bancă și FMI ale cărei principale elemente de protecție socială sunt succint prezentate în continuare.

Politici, M&E: Strategia recunoaște importanța creării unui cadru coerent pentru elaborarea politicii diferitelor aspecte de protecție socială. Fapt cu atât mai important cu cât România se confruntă cu severe constrângeri fiscale, deci și nevoia asigurării unui impact maxim în condițiile pachetului bugetar foarte strict pus la dispoziție. S-a trecut deja la descentralizarea prestării serviciilor de protecție socială care au devenit o atribuție a unor instituții semi-autonome. Pentru supravegherea și monitorizarea eficacității serviciilor prestate, capacitatea M&E a segmentelor esențiale ale MMSS va trebui substanțial sporită. Mai mult, Guvernul recent ales a stabilit că problema reducerii sărăciei va trebui abordată de o manieră mai coerentă. El a hotărât crearea unei Comisii Anti-Sărăcie (CASPI) în subordinea cabinetului Primului Ministru. Principalele funcții ce revin CASPI sunt: (i) o analiză prealabilă a dimensiunilor sărăciei, distribuției venitului și de politică socială ale tuturor hotărârilor Guvernului; monitorizarea sărăciei, sub aspect cantitativ și calitativ; (iii) evaluarea impactului pe care programele, politicile și proiectele Guvernului și partenerilor de dezvoltare îl au asupra reducerii sărăciei; și (iv) promovarea unor inițiative coerente și durabile de reducere a sărăciei.

Reforma pensiilor: Guvernul este hotărât să realizeze reforma sistemului de pensii, recunoscând imposibilitatea actualului sistem (pay-as-you-go) de a se susține. În aprilie 2000, parlamentul a aprobat o nouă lege a pensiilor care introduce reforme ale parametrilor acestui prim pilon și înființează o nouă instituție administrativă, Casa Națională de Pensii și alte drepturi de Asigurări Sociale (CNPAS). Noua lege crează un sistem de punctaj care ia ca bază de calcul al pensiei media câștigului salarial pe întreaga

perioadă de activitate a celui care se pensionează; mărește perioada de activitate atât pentru bărbați, cât și pentru femei; mărește vârsta de pensionare; și se extinde și asupra persoanelor care desfășoară activități independente. Mai mult, se așteaptă ca noul cadru instituțional să mărească eficiența de încasare a obligațiilor și de furnizare a serviciilor către pensionari. Deși reforma reduce unele elemente problematice ale actualului sistem de pensii precum pensionarea anticipată și echitatea între generații, noile măsuri nu reprezintă încă o soluție pe termen lung. Pentru ca sistemul obligatoriu de pensii din România să se poată susține pe termen lung, Guvernul intenționează introducerea unui nou pilon al fondurilor de pensii administrate privat. Principii juridice și reglementări solide vor sta la baza acestor fonduri printre care condiții stricte de autorizare, separarea activelor participanților de administratori și depozitari independenți. Se va crea o instituție autonomă de supraveghere a pensiilor cu autoritate pentru punerea în aplicare a hotărârilor luate. Prin crearea unui pilon obligatoriu al fondurilor de pensii se va diversifica finanțarea pensiilor persoanelor active, măbind siguranța venitului după ieșirea la pensie. În plus, acesta va duce la crearea unui volum de economii pe termen lung și va contribui la dezvoltarea pieței de capital. În primii ani, deficitul pilonului public va crește ca urmare a trecerii contribuțiilor la cel de-al doilea pilon (Anexa 4), dar deficitele inițiale ale acestei treceri vor fi mai mult decât compensate de câștigurile pe termen lung. Nivelul deficitului trecerii va depinde de vârsta limită stabilită pentru participarea la noul sistem obligatoriu și cota parte din contribuția de asigurări sociale alocată celui de al doilea pilon. Guvernul va stabili un plan clar de introducere treptată a noului pilon în acord cu noul program de stabilizare macroeconomică aflat în curs de elaborare. Sectorul financiar al României nu este încă robust. Dar, programul încheiat de ajustare structurală PSAL I și cel nou propus – PSAL II – contribuie la crearea fundamentelor esențiale ale sectorului financiar care să încurajeze investiții sigure și sănătoase ale fondurilor de pensii. Din acest motiv, pentru a asigura realizarea cu succes a reformei și reducerea la minimum a riscurilor, calendarul introducerii celui de al doilea pilon va trebui corelat cu programele de stabilizare macroeconomică și consolidare a sectorului financiar, și cu crearea unui sistem administrativ funcțional pentru colectarea și transferul contribuțiilor la fondurile private. Guvernul va întreprinde o campanie de informare publică care să vină în sprijinul reformei. Strategia campaniei este una complexă, urmărind educarea diferitelor categorii de persoane interesate (angajați, angajatori, alte persoane active și pensionari), în funcție de nevoile specifice.

Ajustarea (adaptarea) pieței muncii: Guvernul intenționează să pună un mai mare accent pe promovarea ocupării, fiind de părere că principalul motiv al șomajului se datorează mai curând cererii scăzute din economie, decât fricțiunii (neconcordanțelor) sau elementelor structurale. Un element esențial în acest sens îl constituie îmbunătățirea mediului de afaceri (sprijinită de PSAL II), asistența acordată micilor întreprinderi, incubatoarele de mici afaceri și finanțarea microcreditelor. Acest accent corespunde concluziilor unui recent și cuprinzător studiu privind șomajul intitulat *Social Assessment: Unemployment in Romania* (Studiu social: Șomajul în România) care arată că principala cauză a șomajului este numărul insuficient de locuri de muncă create în economie, iar crearea locurilor de muncă se face prin creștere economică. Evident, creșterea economică este direct legată de investiții, iar investiții semnificative nu se realizează decât atunci când condițiile macroeconomice sunt corespunzătoare. Din nou, faptul acesta depășește cadrul programelor de reinsertie a forței de muncă, dar intenția Guvernului de a folosi

aceste programe pentru ca oamenii să devină mai întreprinzători reprezintă un pas în direcția cea bună. Totodată, MMSS elaborează noi acte legislative pentru eliminarea contrastimentelor de angajare din sistemul de asigurări împotriva șomajului și reglementările referitoare la plățile compensatorii. Vechiul sistem al asigurărilor împotriva șomajului acorda ajutorul de șomaj pe o perioadă de până la 27 luni (într-un quantum redus pe ultimele 18 luni). Noul sistem propune plata unui ajutor mai mic (60% din salariul minim, față de salariul mediu pe ultimele 3 luni) pe o perioadă de cel mult 12 luni. În ceea ce privește plățile compensatorii, intenția Guvernului este ca doar în puține situații să fie suportate de stat (ele devenind responsabilitatea angajatorului), iar atunci când sunt, să fie achitate în două tranșe, dintre care ultima doar în cazul în care beneficiarul fie și-a găsit de lucru, fie devine lucrător independent. Rata oficială a șomajului în decembrie 2000, pe baza numărului beneficiarilor de ajutor de șomaj înregistrați, era 10,5%, sau 1.007.131 persoane. Restructurarea semnificativă a întreprinderilor de stat și reducerea în continuare a numărului funcționarilor publici și al militarilor va spori și mai mult numărul șomerilor. Dar Guvernul prognozează o creștere economică robustă de 4,2%-4,5% în anul 2001, și valori asemănătoare pe durata proiectului. În condițiile în care această creștere se și produce, ea ar trebui să conducă la crearea de locuri de muncă.

Programe de reinserție a forței de muncă (LRP). Aceste servicii urmăresc să ajute muncitorii disponibilizați să redevină activi pentru a ridica nivelul general al productivității și a reduce apelarea la plățile pentru sprijinirea venitului. Aceste servicii sprijină, și trebuie să se coordoneze cu, plățile pentru sprijinirea venitului. Există dovezi că programele de reinserție a forței de muncă pot avea un semnificativ impact pozitiv dacă sunt bine orientate și administrate (de ex. dacă serviciile sunt în funcție de cerere și furnizate de prestatori de servicii prin contracte care au la bază performanța). Serviciile sunt în mod normal utilizate de circa 33% din forța de muncă și sunt relativ puțin costisitoare (în medie 200 dolari SUA de persoană), comparativ cu plățile de sprijinire a venitului. De remarcat și faptul că, în timp ce plățile pentru sprijinirea venitului merg de regulă doar la cei disponibilizați, serviciile de reinserție sunt accesibile și altor lucrători afectați (de ex. membrii de familie, disponibilizați secundari). Faptul acesta poate contribui la reacții sociale și politice pozitive față de programele de reformă economică, cu un cost rezonabil. În prezent România asigură o serie de astfel de servicii pentru toți șomerii, în cadrul programului ESPP implementat de MMSS

Microcredite: Piața creditului nu este dezvoltată în România și sunt indicii că lipsa creditului constituie o piedică semnificativă în calea înființării de microîntreprinderi. Dezvoltarea activităților de microcreditare poate avea un impact direct asupra creării de locuri de muncă, în special dacă sunt corelate cu serviciile de incubare a afacerilor asigurate prin proiectul SSD și îmbunătățirea mediului de afaceri sprijinită prin PSAL și PIBL.

Consolidarea asistenței sociale: Noua Lege a asistenței sociale conturează o reformă instituțională majoră a sistemului de asistență socială. Responsabilitățile privind asistența socială, instituțiile de asistență socială în mod special, în prezent împărțite între diverse instituții de stat, vor fi aduse integral la MMSS, reducându-se astfel costurile administrative și pierderea corespunzătoare de prestație. Principalul aspect al reformei sistemului de asistență socială rămâne crearea unui cadru juridic eficace al acestui sistem. MMSS a elaborat două proiecte de legi: o lege a sistemului de asistență socială și o lege a

venitului minim garantat - VMG (eng.MIG). Ambele urmăresc atingerea unor importante obiective printre care: (i) unificarea și raționalizarea responsabilităților instituționale de asistență socială, dispersate în prezent între mai multe instituții de stat; și (ii) întărirea principalului program de asistență socială, VMG. Introducerea în Parlament a ambelor legi într-o formă acceptată de Bancă reprezintă o condiționalitate pentru împrumutul PSAL II. Punctul focal al politicii de reformă îl reprezintă nevoia de a remedia deficiențele sistemului de protecție socială prin întărirea VMG, principalul program de sprijinire a venitului pe baza testării mijloacelor. Programul, introdus în 1995, s-a dovedit a nu își putea atinge obiectivele de reducere a sărăciei. Analiza datelor pe anii 1997 și 1998 furnizate de ancheta privind sistemul indicatorilor standardului de viață a indicat lipsuri majore sub aspectul cuprinderii, atingerii țintei, al cât de adecvat era ajutorul și durabilității sale financiare. Numărul persoanelor cuprinse în acest program era extrem de scăzut și scăzuse pe parcursul celor trei ani de aplicare. Numărul familiilor beneficiare de ajutor în fiecare lună scăzuse masiv, de la 184.000 în 1996 la 49.000 în 1998, ceea ce reprezenta sub 1% din numărul total al familiilor din România. Valoarea reală a ajutorului scăzuse și ea în aceeași perioadă, ajungând la 55% din nivelul avut în 1995. Si nivelul ajutorului era redus, reprezentând în medie 12,2% din media salariilor nete din 1998. Analiza sugerează că impactul VMG, în prezent masiv subfinanțat, asupra reducerii sărăciei este neglijabil. Între 1995 și 1997, creșterea numărului persoanelor sărace în absența oricărei forme de ajutor social ar fi fost de sub o jumătate de procent. VMG mai suferea și de pe urma unor serioase probleme determinate de caracterul descentralizat al programului care, administrat și finanțat la nivel local, este la discreția oficialităților locale. Toate hotărârile cu privire la plata sau neplata ajutorului, nivelul acestuia și criteriile de eligibilitate sunt luate la nivel local. Fapt care a alimentat restrângerea numărului beneficiarilor o dată cu creșterea constrângerilor asupra bugetelor locale, iar în multe localități, (deseori în zonele cele mai sărace care au cel mai mult nevoie de ajutor) VMG nu a mai fost plătit. Cheltuielile în cadrul programului sunt extrem de scăzute, situându-se la 0,05% din PIB în 1997. În cadrul PSAL II Guvernul propune ridicarea acestui procent la 0,4% din PIB și finanțarea programului de la bugetul central.

2. Obiective

Obiectivul de dezvoltare al Proiectului de dezvoltare a sectorului social (SSD) este de a contribui la accentuarea creșterii economice și reducerea sărăciei prin (i) o mai bună politică, monitorizare și evaluare privind atât sărăcia, cât și protecția socială; (ii) sprijinirea reformei sistemului de pensii prin crearea unui sistem cu mai mulți piloni; (iii) facilitarea adaptării pieței muncii și dezvoltarea microafacerilor; și (iv) consolidarea sistemului de asistență socială. SSD își va aduce contribuția și la agenda de dezvoltare a României, și anume: (i) aderarea la US – prin modernizarea pieței muncii; (b) reforma structurală în desfășurare (așa cum este întruchipată de PSAL II) – prin sprijinirea reînserției forței de muncă din întreprinderile de stat, sectorul administrației publice și cel militar; și (c) reducerea sărăciei – prin întărirea programelor de ajutor social. SSD dezvoltă realizările actualului ESPP, asigurând continuitatea și adâncirea reformelor și programelor începute prin acesta. SSD reprezintă un important instrument prin care Guvernul își poate pune în aplicare aspectele de protecție socială ale strategiei sale

economice pe termen mediu aprobate în 2000, susținute de toate partidele politice mari, UE, Banca Mondială și FMI.

3. Rațiunile implicării Băncii

Banca a dezvoltat o relație deosebită de fructuoasă cu MMSS în ultimii 5 ani prin implementarea ESPP (în derulare), Imprumutul de ajustare a protecției sociale și elementele de politică din cadrul PSAL I și al celui propus prin PSAL II. Banca a devenit de departe cel mai mare finanțator al programelor de protecție socială, bucurându-se de încrederea oficialităților de rang înalt responsabile cu politica din cadrul MMSS. În condițiile în care Guvernul este hotărât să treacă la reforme mai complexe în domeniul pensiilor, protecției sociale și pieței muncii, Banca poate contribui cu experiența sa și metodele de bună practică internațională care stau la baza Strategiei de protecție socială în regiunea ECA. Banca va acorda o atenție specială aportului său prin întărirea M&E, conceperea unei politici raționale și în limitele posibilităților financiare, și dezvoltarea capacității instituțiilor de a se achita de sarcinile ce le revin. Banca a mai mobilizat și resurse suplimentare nerambursabile din partea donatorilor pentru a ajuta la finanțarea activităților în cadrul SSD.

4. Descriere

SSD va spori eficacitatea principalelor programe de protecție socială din România, măbind posibilitatea acestora de a se susține fiscal și contribuind la reducerea sărăciei și creștere economică. Proiectul are patru componente:

- I. Elaborarea politicii, M&E
- II. Reforma sistemului de pensii
- III. Ajustarea pieței muncii
- IV. Întărirea sistemului de asistență socială

5. Finanțare

Total (milioane dolari SUA)

Cost total al proiectului 105,03

6. Implementare

Perioada de implementare: Implementarea se va realiza în decursul a 4,25 ani, din octombrie 2001 până în decembrie 2005, împrumutul închizându-se în iunie 2006.

Agenții executante: Managementul proiectului va fi asigurat de actuala PCU (creată în cadrul ESPP) de la MMSS. MMSS va implementa componentele I și II sub administrarea directă a ministrului. Componenta II va fi implementată de recent înființata CNPAS și proiectata PSC. Componenta III va fi implementată de experimentata ANOF. Un Comitet Coordonator al Proiectului (PCC) alcătuit din reprezentanți la nivel înalt ai tuturor acestor instituții cărora li se vor adăuga reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice (MFP), Ministerului Administrației Publice (MAP), Ministerului Apărării Naționale (MAN) și GCPPA va asigura supravegherea și îndrumarea sub aspectul politicilor în implementarea proiectului.

Implicarea beneficiarilor: Beneficiarii/persoanele interesate sunt deja reprezentați în comitetele de supervizare ale unor instituții (de ex. sindicatele și federațiile angajatorilor în cazul ANOF). Se poartă deja discuții cu privire la natura reprezentării acestor persoane

interesate în cazul CNPAS și DSA. Evaluări regulate ale beneficiarilor și analiza acestora se vor întreprinde în cadrul Componentei I.

Management financiar: PMU va avea responsabilitatea întregului sistem de management financiar al proiectului. Toate procedurile de achiziții, management financiar și eliberare a fondurilor pentru proiect vor fi conforme cu Ghidurile corespunzătoare ale Băncii. Această unitate va trebui să aibă întregul personal încadrat și sistemele de contabilitate și management financiar funcționale, acceptate de Bancă, înainte ca proiectul să fie prezentat Comitetului Băncii. Guvernul va înființa și menține un sistem de management financiar (FMS) al proiectului într-o formă acceptată de Bancă și care să răspundă cerințelor LACI (Loan Administration Change Initiative). Va fi numit un consultant de management financiar (o firmă) care să pună la punct sistemul de management financiar pentru proiect, conform prevederilor OP/BP 10.02 ale Băncii și cerințelor LACI. Un astfel de sistem va avea un program informatizat de contabilitate astfel conceput încât să răspundă caracteristicilor proiectului. Contabilul și managerul financiar vor fi principalii operatori ai programului informatizat, iar directorul PMU va avea responsabilitatea autorizării tuturor plăților. Specialistul în achiziții va avea acces limitat la programul informatizat, legat de aspectele de achiziții. Personalul PMU va beneficia de instruire corespunzătoare, iar întreținerea programului informatizat va fi asigurată de consultant (firmă). Consultantul împreună cu personalul PMU vor elabora un plan de conturi specific, situații financiare detaliate, forme și metode de raportare, proceduri de control intern, aranjamente de tragere și circulație a fondurilor, responsabilitățile personalului desemnat pentru a asigura împărțirea completă a sarcinilor utilizând OM (Operational Manual) al proiectului existent. PMU va răspunde integral de consolidarea tuturor plăților, achizițiilor, contractelor acordate, tragerilor, raportărilor, situațiilor contabile, planurilor, bugetelor și auditurilor legate de proiect. Nici un fel de fonduri ale proiectului (inclusiv sume din împrumut) nu pot fi transferate direct beneficiarilor sau unor terțe părți în afara cadrului documentat al proiectului. Se vor ține evidențe contabile detaliate pentru fiecare componentă a proiectului și a subcomponentelor acesteia. Evidențele contabile vor mai reflecta și: situația plăților pentru fiecare contract; utilizarea Contului Special și realimentările acestuia de către Bancă; indicarea surselor și aplicarea fondurilor. PMU va întocmi rapoarte care să prezinte detaliat cheltuielile prevăzute în buget și pe cele efectuate, utilizarea fondurilor pe surse, tabloul sintetic al sumelor retrase și prognozate, prezentarea progreselor înregistrate până în prezent și obiectivele pentru următorul trimestru sau semestru. PMU va prezenta Băncii Rapoarte de Management al Proiectului (PMR) începând cu 30 septembrie 2001 și trimestrial după această dată. Se va deschide un Cont Special la o bancă comercială acceptată de BM. Contribuția Guvernului se va primi prin sistemele bugetare ale entităților corespunzătoare (Bugetul de stat, Bugetul de șomaj și Bugetul pensiilor). Sistemele de contabilitate și management financiar ale PMU vor trebui să fie funcționale și acceptate de Bancă înainte de data întrunirii Comitetului Băncii. Un specialist în management financiar atestat de Bancă va verifica existența unui sistem financiar corespunzător și va emite certificatul (atestatul) FM LACI necesar. PMU va ține evidențele contabile ale proiectului conform standardelor internaționale de contabilitate (IAS) și/sau standardelor românești de contabilitate (RAS). Fiecare entitate de implementare a proiectului va prezenta PMU raportări și situații contabile trimestriale. PMU va avea responsabilitatea întocmirii PMR și a deconturilor de cheltuieli (SOE) pe care le va prezenta Băncii Mondiale. În cursul negocierii proiectului, se va conveni cu

Guvernul angajarea unui personal financiar și contabil corespunzător ca număr pentru întărirea capacității PMU. Departamentul financiar-contabil al PMU va fi condus de un manager financiar (sau contabil șef). O serie de contabili vor lucra sub supravegherea directă a managerului financiar. O evaluare a instruirii necesare personalului de contabilitate și management financiar se va face după numirea personalului PMU. PMU va avea grijă ca toate situațiile contabile și conturile proiectului (inclusiv conturile speciale și toate deconturile de cheltuieli) să fie auditate conform IAS de către o firmă independentă de audit acceptată de Bancă, conform ghidurilor Băncii. Angajarea unei asemenea firme pe baza unui contract anual care poate fi reînnoit (cu condiția unei performanțe satisfăcătoare) și toate celelalte etape conexe sunt prevăzute în Planul de acțiune al managementului financiar. Contractul pentru acest audit poate fi încheiat împreună cu auditul pentru ESPP. Rapoartele de audit și scrisorile managementului pentru toate entitățile de implementare a proiectului și PMU vor fi prezentate Băncii în termen de șase luni de la încheierea anului fiscal. O descriere detaliată a sistemului de contabilitate și management financiar ce va fi utilizat pentru proiect este prezentată în Anexa 16.

M&E: M&E, inclusiv evaluarea calitativă de către beneficiar a tuturor activităților proiectului va fi efectuată de PMU în cadrul Componentei I a proiectului.

7. Durabilitate

SSD este conceput să ajute la creșterea capacității programelor esențiale de protecție socială din România de a se menține.

I. Elaborarea politicii, M&E: Această componentă va introduce o mai solidă analiză economică și socială în elaborarea politicii de protecție socială. Durabilitate, costuri suportabile și un bun raport cost-performanță al programelor vor fi elementele esențiale ale politicii și M&E. Implementată așa după cum a fost proiectată, componenta va contribui la durabilitatea întregului sistem de protecție socială.

II. Reforma sistemului de pensii: Actualul sistem *Pay As You Go - PAYG* nu se poate menține pe termen lung, de unde nevoia continuării reformei. Recentele reforme ale parametrilor sistemului reprezintă un progres, dar ele vor trebui perfecționate în continuare. Reforma celui de al doilea pilon impune substanțiale costuri de tranziție în primii ani (Anexa 4). După care, povara pensiilor pentru bugetul de stat se va reduce datorită impactului cumulat al reformelor PAYG și randamentului mai ridicat al încasărilor și, pe termen lung, și datorită importanței sporite a pilonului reprezentat de fondurile de pensii. O decizie esențială de trecere la implementarea celui de al doilea pilon este un plan de finanțare satisfăcător, dublat de stabilitate macroeconomică și supraveghere corespunzătoare a pieței de capital – aceasta din urmă va crește prin reformele sprijinite de PSAL II.

III. Ajustarea pieței muncii: Modificarea pieței muncii este o investiție care contribuie la realizarea unei treceri mai line a lucrătorilor din sectoarele aflate în declin în alte activități mai productive. Dacă ajustarea pieței muncii va fi necesară în viitorul previzibil, cererea pentru serviciile ei va fi deosebit de ridicată în perioada 2000-2004. După aceasta, o dată cu încheierea celei mai mari părți a perioadei de tranziție, și presupunând că revirimentul economiei va aduce cu el creșterea nivelului de ocupare, s-ar putea ca nivelul redus al activităților de adaptare a pieței muncii să fie finanțate din Fondul de șomaj administrat de ANOF.

IV. Reforma sistemului de asistență socială: Sistemul de asistență socială va depinde în continuare de o decizie politică pentru a fi finanțat corespunzător. Înainte de 2001 a fost subfinanțat, necorespunzător administrat și ineficace. Noul Guvern s-a angajat să aloce 0,4% din PIB VMG și să finanțeze programul prin transferuri în acest scop de la bugetul central la consiliile locale. În felul acesta SSD urmărește să îmbunătățească raportul cost-eficacitate al asistenței sociale care să accentueze și hotărârea politică de menținere a unui nivel adecvat de finanțare pentru asigurarea protecției împotriva sărăciei extreme.

8. Învațăminte desprinse din operațiunile anterioare în țară/sector
SSD se bazează mult pe experiența dobândită în urma implementării ESPP și a experienței pe care o are cu portofoliul de proiecte în România, în general. El a fost conceput ținând seama de învățămintele și experiența atât a altor proiecte din România, cât și a proiectelor de protecție socială pe plan mondial, fiind în total acord cu strategia de protecție socială ECA. Principalele învățăminte, cu sursa acestora indicată în paranteză, incorporate în SSD sunt sintetizate în continuare:

Abordare generală a protecției sociale: din diferitele elemente de protecție socială pot rezulta remarcabile sinergii – pentru ca un sistem de pensii să se poată menține fiscal, este nevoie de o piață a muncii sănătoasă cu un sistem de protecție pentru cei care nu se pot adapta la economia de piață (strategie, ESPP). SSD acoperă explicit reformele și programele în toate cele trei domenii principale ale strategiei, lucru sintetizat de Componenta I. Trecerea de la AT la dezvoltare instituțională: AT clasică a fost dese ori irosită, nereușind să realizeze modificări instituționale de substanță (ESSP, România, mondial). Deci, SSD va înceta să pună accentul pe formele clasice de AT, analizând posibilitatea unor aranjamente de jumelaj (parteneriat), în special cu instituții similare din UE care vor asigura, la cerere, asistență tehnică continuă din partea personalului operativ, strângând în același timp legăturile instituționale în vederea aderării la UE. Aplicarea politicii este la fel de importantă ca și conceperea ei: Chiar și cea mai bine concepută politică poate eșua dacă este prost aplicată. (România, ESSP, mondial). O politică sănătoasă este un lucru obligatoriu, fapt sprijinit de PSAL II. Dar o politică sănătoasă impune o implementare viguroasă, iar SSD este conceput astfel încât să ridice calitatea implementării de către MMSS. Profund sentiment de însușire la nivel local: Proiectele nu vor putea fi implementate cu eficacitate decât dacă ele vor fi profund și real însușite la nivel local (România, mondial). Proiectul va fi elaborat în strânsă colaborare cu MMSS. La începutul lunii februarie s-a organizat un seminar de identificare cu MMSS. Implicarea celor interesați: Părerile și sugestiile persoanelor interesate trebuie să fie constant incorporate în concepția proiectului dacă se dorește ca el să răspundă nevoilor reale ale beneficiarilor propuși (mondial, România). S-au înregistrat progrese în obținerea opiniilor persoanelor disponibilizate, fie că sunt sau nu participante. La seminarul de identificare au participat și sindicatele. LSSD ESW furnizează date solide reprezentând părerea beneficiarilor asupra caracterului nefuncțional al sistemului existent de asistență socială. Acțiunea va trebui continuată cu pensionarii, angajatorii și reprezentanții diverselor partide politice – lucru complicat de alegerile care se apropie. Banca va discuta cu Guvernul reprezentarea mai directă a acestor părți interesate în supravegherea proiectului propriu-zis. Simplitatea proiectului: Complexitatea este cauza cea mai obișnuită a eșecului unui proiect (mondial). SSD este în sine complex. În timpul pregătirii lui s-a avut grijă ca el să rămână cât mai simplu, revăzându-se fiecare

componentă cu atenție și încercându-se ca alți donatori să finanțeze în întregime unele subcomponente. Rolul central al M&E: M&E a programelor și proiectelor de protecție socială a fost necorespunzătoare (mondial, strategie) în multe operațiuni de împrumut în sectorul de protecție socială și în România (ESPP). Instituționalizarea M&E pentru întregul sistem de protecție socială este un element central al SDD și o reală valoare adăugată de el în România. Informatizare coordonată: Sistemele informatice trebuie să aibă o interfață ușor de utilizat pentru a putea comunica între ele și vor trebui introduse numai după ce actualele sisteme și procese manuale de informații au fost simplificate, raționalizate (mondial, ESPP). Proiectul va sprijini sistematizarea care se desfășoară în prezent a proceselor și sistemelor de informare ale MMSS și va integra sistemele informatizate ale CNPAS, ANOF și DSA într-unul singur – proces început în cadrul ESPP. Dezvoltarea instituțională trebuie să precedă reformei sistemului de pensii: Reforma sistemului de pensii face necesară existența unor agenții executante viguroase care să aplice, supravegheze și reglementeze reforma sistemului de pensii cu mai mulți piloni. Ele trebuie să existe înainte de a se trece la implementarea reformelor (mondial, strategie, ESPP). Inițial, SSD se va concentra pe dezvoltarea CNPAS și PSC în vederea introducerii pilonilor 2 și 3 atunci când condițiile macroeconomice, fiscale și ale pieții de capital o vor permite. Piața forței de muncă și asistența socială trebuie să se bucure de mai multă atenție: În ECA protecția socială a tins să se concentreze mai mult pe, și a înregistrat progrese mai multe în, reforma sistemului de pensii – trebuie ca pieței muncii și asistenței sociale să li se acorde mai multă atenție (strategie). Din punct de vedere financiar, cea mai mare componentă a SSD este cea legată de piața muncii. Cea care s-ar putea să aibă cea mai mare valoare adăugată, dar care constituie și cea mai mare provocare, este cea de asistență socială. Dar reforma sistemului de pensii, inclusiv modelarea, nu este neglijată. Un program activ al pieței muncii (ALMP) bine conceput și executat poate avea un impact pozitiv: ALMP bine concepute și bine executate așa cum este ajustarea pieței muncii din România poate ajuta la reinsertia forței de muncă și reduce costurile sociale ale tranziției (ESPP, strategie, PSAL I). LRP va continua să fie finanțat cu o strictă M&E și cu un plafon de 30% pentru programele de lucrări publice. LRP trece la intervenții mai directe pentru promovarea sprijinului acordat microîntreprinderilor prin reformele de politică din cadrul PSAL II. Consolidarea capacității de asistență socială a administrației publice locale: Autorităților locale din România le revin cele mai mari responsabilități de furnizare, stabilire a țintelor și, în prezent, finanțare a ajutoarelor și programelor de asistență socială. Drept urmare, personalul administrațiilor publice locale trebuie să fie implicat în reformă. Prin strânsele legături dintre MMSS și MAP, proiectul va contribui la creșterea responsabilității și capacității serviciilor de a răspunde mai bine cererii. Administrațiile locale vor fi implicate în programele de instruire, iar activitățile pilot vor experimenta noi aranjamente de colaborare dintre administrațiile locale și ONG-uri și alte organizații ale societății civile.

9. Program de intervenție punctuală (PTI) Y

10. Aspecte de mediu (inclusiv orice consultare publică)

Probleme: Nu există probleme de mediu semnificative. Se vor lua toate măsurile de precauție necesare în manipularea substanțelor potențial toxice precum asbestul sau plumbul din vopsele pentru ca acestea să nu constituie un pericol pentru sănătatea nici a omului, nici a mediului. Apoi, planul de construcție va prevedea reducerea la minimum a reziduurilor, prafului și deșeurilor de construcție, și la eliminarea în condiții de siguranță a deșeurilor de construcție. Legile și cerințele de mediu din România sunt compatibile cu politicile Băncii și cele din UE. Analizele complete de mediu nu se aplică în cazul subproiectelor din cadrul proiectului SSD. Proiectele de reabilitare, întreținere și modernizare au, de regulă, un impact mult mai limitat, dar pot implica acordarea atenției necesare problemelor existente de mediu în locul respectiv. Drept care o inspecție de mediu poate fi utilă analizei de mediu necesare în astfel de proiecte. Inspecția de mediu la nivelul PMU are un dublu scop: (i) de a se asigura că subproiectele cu impact negativ asupra mediului nu sunt finanțate, și (ii) de a se asigura că subproiectele aprobate sunt implementate de o manieră ecologică. Inspecțiile de mediu vor fi inițiate de PMU. În mod normal, identificarea impactului potențial asupra mediului se face în fazele inițiale, în analizarea propunerii unui subproiect. Pentru proiectele în curs de implementare, inspecția va veni în completarea verificării respectării legislației naționale privind mediul. Procesul va cuprinde o revedere detaliată a propunerii (specificațiilor) tehnice de mici lucrări în vederea definirii tipului și amplitudinii potențialului lor impact asupra mediului, și risc pentru mediu.

11. Persoană de contact:

Task Manager
John A. Innes
The World Bank
1818 H Street, NW
Washington D.C. 20433
Tel: (202) 473-5826
Fax: (202) 477-3387

12. Pentru informații asupra altor documente în legătură cu proiectul:

The InfoShop
The World Bank
1818 H Street, NW
Washington, D.C. 20433
Tel: (202) 458-5454
Fax: (202) 522-1500
Internet: <http://www.worldbank.org/infoshop>

Notă: Acestea sunt informații asupra unui proiect în pregătire. S-ar putea ca unele componente să nu fie incluse în proiectul final.

Acest PID a fost procesat de InfoShop în săptămâna încheiată la 23 martie 2001